

УДК 378.04:355.58:378:001.895

DOI <https://doi.org/10.33989/2519-8254.2023.14.300701>

ORCID 0000-0002-0216-5912

САМОПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ ПРИ ВИКОРИСТАННІ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Леонід Головач,

аспірант;

Полтавський національний педагогічний університету імені В. Г. Короленка;

начальник навчального пункту;

АРЗ СП ГУ ДСНС України у Полтавській області

«Виховання, отримане людиною, закінчилося, досягнуло своєї мети, коли людина настільки дозріла, що володіє силою і волею навчати саму себе впродовж життя і знає спосіб і засоби, як вона може здійснити це в якості індивідуума, що впливає на світ».

А. Дистервег

У статті розглянуто значення та методи проведення самопідготовки в освітньому процесі майбутніх кваліфікованих робітників, акцентуючи на важливості застосування інноваційних технологій навчання, розвитку особистісного мислення та здатності до інноваційного застосування знань у практичній діяльності. Проаналізовані сучасні підходи проведення самопідготовки в освітньому процесі закладів освіти, включаючи застосування активних та інтерактивних методів саморозвитку, залучення майбутніх кваліфікованих робітників до участі у самовдосконаленні професійних навичок. Підкреслено ключову роль втілення самопідготовки у освітній процес підготовки майбутніх кваліфікованих робітників, наголошено на важливості цього аспекту для розвитку професійних компетентностей у інформаційно-технологічному середовищі. Визначено роль активних та інтерактивних методів навчання у залученні здобувачів до глибокого осмислення саморозвитку та практичного застосування знань в професійній діяльності. З'ясовано значення самопідготовки для розвитку професійних умінь та навичок, що обумовлює підготовку майбутніх кваліфікованих робітників до самостійної роботи. Наголошено на необхідності забезпечення доступу до сучасних ресурсів та підвищення кваліфікації майбутніх кваліфікованих робітників для ефективної реалізації самовдосконалення в освітньому процесі. Запропоновано комплексний підхід до реформування навчальних програм і методів навчання, що є вирішальним для формування висококваліфікованих майбутніх кваліфікованих робітників, готових до інноваційних технологій навчання. Така системна підготовка до саморозвитку сприятиме формуванню у майбутніх кваліфікованих робітників професійної компетенції із застосуванням інноваційних технологій. Зроблено висновок про необхідність проведення самопідготовки в освітньому процесі для забезпечення високого рівня підготовленості майбутніх кваліфікованих робітників, з огляду на динамічно змінювані вимоги сучасного освітнього середовища.

Ключові слова: самопідготовка, майбутні кваліфіковані робітники, інноваційні технології навчання, професійна компетентність, освітній процес.

Постановка проблеми. Необхідність самопідготовки майбутніх кваліфікованих робітників зумовлена визнаною на державному рівні потребою в підвищенні якості професійної освіти, яка набуває, зокрема, особливого значення під час діяльності яка пов'язана з ліквідацією та захистом населення від надзвичайних ситуацій, стихійних лих та катастроф (*Закон України «Про професійно-технічну освіту»*).

Інтенсивність розвитку сучасного суспільства, масштабний вплив людини на навколишнє середовище неминуче час від часу призводять до природних, біологічних, екологічних, техногенних і соціальних збурень, за яких захист і допомога населенню здійснюється кваліфікованими робітниками. Для майбутніх кваліфікованих робітників істотне значення має формування професійної компетентності, яка забезпечує адекватну оцінку та ідентифікацію екстремальної ситуації, прийняття оперативного рішення щодо її нейтралізації та формулювання завдань для інших співробітників, які беруть участь у локалізації надзвичайних ситуацій. Розуміння важливості цієї педагогічної проблеми для вдосконалення підготовки кадрового складу вимагає, перш за все, активізації пошуків щодо визначення оптимального в сучасних умовах змістового наповнення та технологічного забезпечення якісної освіти майбутніх кваліфікованих робітників в освітніх навчальних закладах. З одного боку, це дозволить цілеспрямовано і ефективно формувати професійну компетентність у задані терміни навчання, а з іншого – дозволить раціонально використовувати весь наявний потенціал сучасного освітнього середовища.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Історичний аспект ідеї формування професійної компетентності із застосуванням інноваційних технологій (під якими розуміли якісно нову сукупність форм, методів і засобів навчання) у закладах освіти вперше окреслено американським психологом Д. Дьюї (Дьюї, 2002), а згодом його послідовниками Ж. Декролі, В. Кіппатриком, К. Роджерсом, які теоретично обґрунтовували та спиралися в освітньому процесі на інноваційні методи навчання й створювали та впроваджували нові дидактичні моделі навчання. Сучасні дослідження щодо формування професійної компетентності із застосуванням інноваційних технологій в освітньому процесі закладів освіти здійснили О. Барабанова, Ю. Бистрова, А. Гінкул, О. Дубасенюк, М. Гриньова, О. Кіяшко, В. Кремень, Я. Магурян, С. Сисоева, О. Топузов, Ю. Триус, М. Демент, Ф. Русінов, В. Садковий, Р. Сірко, Ю. Таймасов, О. Тімченко, А. Ткаченко, Т. Ткаченко, Р. Ткачук, Б. Шуневич, Ф. Хміль та інші. Ці досить відмінні між собою за сферою вивчення педагогічної дійсності дослідження ґрунтуються, однак, на спільному переконанні, що система освіти в Україні потребує трансформації та модифікації із традиційного освітнього процесу навчання в сучасний, шляхом запровадження інноваційних технологій навчання як до загальноосвітніх, так і професійних закладів освіти.

Виклад основного матеріалу. Саморозвиток це процес, який базується на вимогах до професії майбутнього кваліфікованого робітника. Причому вимоги, що пред'являються кваліфікованому робітнику, повинні бути вище тих можливостей, що має людина. Ще однією важливою передумовою процесу саморозвитку є ставлення самого кваліфікованого робітника до вимог, що висуваються. Звісно, якщо він байдуже ставиться до них, про розвиток особистості не йдеться. Необхідно формувати самосвідомість людини як творчого професіонала. Зміст такої підготовки ґрунтується насамперед на гуманістичному розумінні викликів професійної діяльності, бажаних людських якостей, зокрема професійної обізнаності та рефлексії, а також творчої позитивної дії в межах наданих компетенцій (Дичківська, 2012).

Структура процесу самопідготовки складається з 4-х етапів:

- самоусвідомлення та прийняття рішення здійснювати процес саморозвитку;
- планування та вироблення програми самопідготовки;
- безпосередня практична діяльність з реалізації поставлених завдань, пов'язаних із роботою над собою;
- самоконтроль та корекція цієї діяльності.

Професійне самовдосконалення майбутнього кваліфікованого робітника здійснюється через самоосвіту, активну участь у різноманітних методичних заходах, що проводяться в освітньому закладі, та самопідготовки.

Під самопідготовкою мається на увазі робота над удосконаленням своєї особистості як професіонала:

– адаптування своїх індивідуально-неповторних особливостей до вимог професійної діяльності;

– постійне підвищення своєї професійної компетентності;

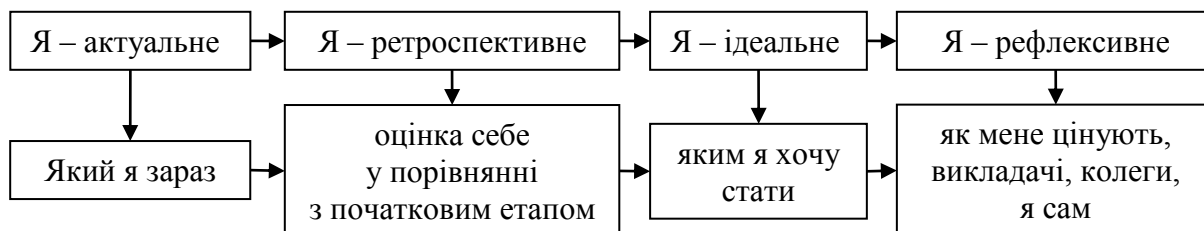
– безперервне вдосконалення якостей своєї особистості.

Самопідготовка майбутнього кваліфікованого робітника – це провідна форма вдосконалення професійної компетенції, що полягає в засвоєнні, оновленні, поширенні і поглибленні знань, узагальненні досвіду шляхом цілеспрямованої, системної самостійної роботи, спрямованої на саморозвиток та самовдосконалення особистості, задоволення власних інтересів і об'єктивних потреб освітнього закладу (Про схвалення Стратегії розвитку ..., 2013).

Потреба в самопідготовці є характерною якістю розвинутої особистості, необхідним компонентом її духовного життя. Це вища форма задоволення пізнавальної потреби особистості, що пов'язана з проявами значних вольових зусиль, високим ступенем свідомості та організованості. Самопідготовка майбутнього кваліфікованого робітника не повинна зводитися до відновлення знань. Мова йде про ознайомлення з інноваційними технологіями навчання, опануванням нових напрямків у методиці та організації навчально-виховного процесу, розгляд проблем із фахівцями-практиками, що викликають утруднення в практичній роботі.

Як раціонально спланувати самопідготовку майбутнього кваліфікованого робітника, щоб мати дійсно ефективний результат?

Проблема складається в контексті його професійної самосвідомості має поступальний рух.

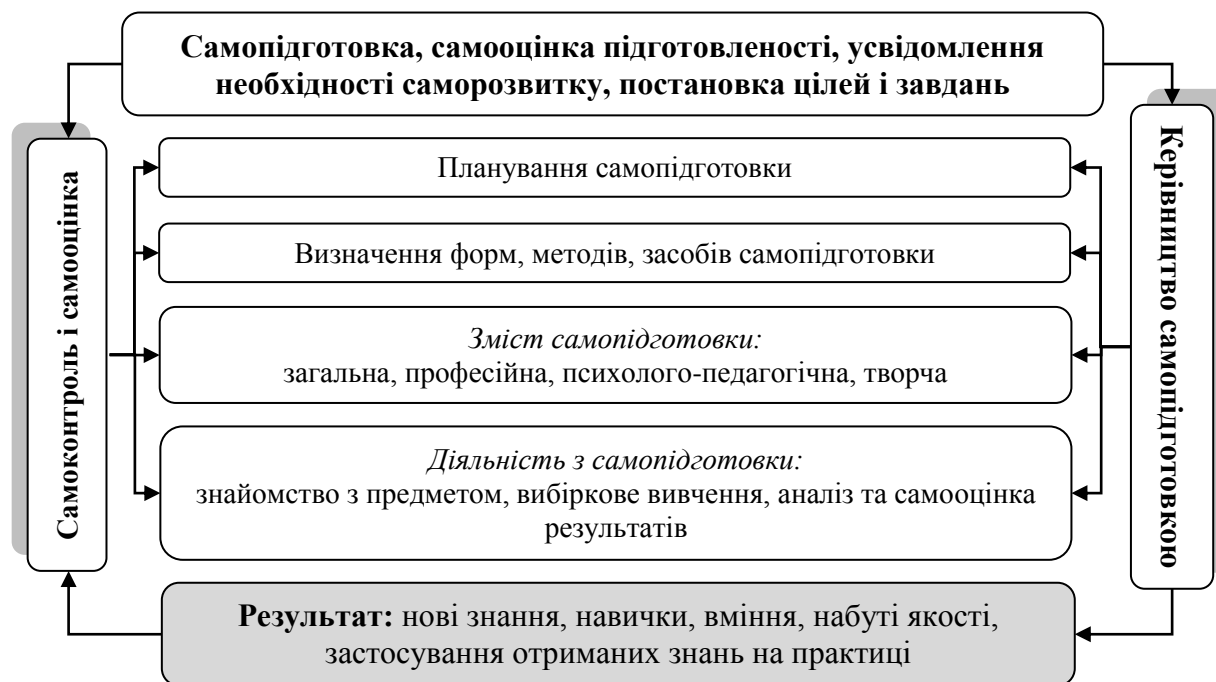

Щоб майбутній кваліфікований робітник мав мотивацію на саморозвиток, потрібно, щоб у нього, по-перше, було адекватне уявлення про свою діяльність і особистісні якості; по-друге, щоб він знав, якими є вимоги, що ставить перед ним, як професіоналом, його професія. Співвідношення особистої діяльності, своїх якостей з ідеальною моделлю кваліфікованого робітника й стане тим стимулом, що націлює його на самоосвіту, саморозвиток (*Типові навчальні програми...*, 2011).

На сьогодні виникла необхідність у більш глибокому вивченні діяльності майбутнього кваліфікованого робітника з метою вивчення його професійної підготовки, компетентності, об'єктивної оцінки його праці.

Діяльність з самовдосконалення починається з діагностики власних утруднень, проблем. Проведення зовнішнього діагностування з формування професійної компетентності майбутнього кваліфікованого робітника та спонукання до самооцінки та самоаналізу власних можливостей, якостей, результатів професійної діяльності – основна умова ефективної самопідготовки.

Загальна характеристика самоосвітнього процесу має наступний вигляд:

Як вказано на схемі, самоосвітній процес є, з одного боку, керованим адміністрацією освітнього закладу, а з іншого – самокерованим з боку особистості.

Бути гарним кваліфікованим робітником означає бути в постійному пошуку, зростанні, розвитку. Діяльність майбутнього кваліфікованого робітника відрізняється високою мобільністю, надзвичайною складністю, вимагає від нього глибоких та різнобічних професійних знань, умінь, навичок, що становлять основу професійної компетентності. Підвищення професійної компетентності майбутнього кваліфікованого робітника – запорука успішного ним завдань за призначенням (Ничкало, 2004).

Традиційно під самопідготовкою розуміють здійснювану людиною пізнавальну діяльність, яка є добровільною, керується самою особистістю, усвідомлюється нею як можливість вдосконалення певних якостей, спроможностей.

В чому полягає сутність самопідготовки?

Перш за все, майбутній кваліфікований робітник здобуває знання з різноманітних джерел, використовує ці знання в професійній діяльності, розвитку особистості та власній життєдіяльності.

Метою роботи над темами самопідготовки є систематичне підвищення кваліфікованими робітниками свого професійного рівня.

Основні завдання:

- вдосконалення теоретичних знань, професійної компетентності майбутнього кваліфікованого робітника;

- оволодіння новими формами, методами, прийомами професійної компетентності;

- вивчення та впровадження в практику перспективного передового досвіду, новітніх досягнень професійної діяльності;

- розвиток інноваційних технологій навчання.

Теми самопідготовки визначаються, виходячи з методичних тем освітнього закладу, утруднень самих майбутніх кваліфікованих робітників, специфіки їх індивідуальних інтересів (*Tuning, Educational Structures in Europ*, 2009).

На початку самоосвітньої діяльності необхідно створити відповідне налаштування майбутнього кваліфікованого робітника до самостійної роботи. Здобувачу освіти важливо правильно обрати мету своєї роботи, виходячи з науково-методичної теми,

сформувати особисту професійну проблему, індивідуальну тему, осмислити послідовність своїх дій.

Далі зміст роботи зводиться до вивчення методичної літератури з обраної проблеми. Ознайомлення майбутнього кваліфікованого робітника зі станом розглянутої проблеми в сучасній професійній діяльності допоможе конкретно визначити її для себе.

Таким чином, відбувається нагромадження професійних фактів, що зв'язано з їх збором, аналізом, перевіркою нових методів роботи, постановкою експерименту. Практична робота повинна обов'язково супроводжуватися систематичним вивченням літератури. Необхідним елементом роботи на цьому етапі є відвідування відкритих, показових занять. Дуже важливо, щоб на цьому етапі викладацький склад освітнього закладу підтримував пошуки майбутнього кваліфікованого робітника, створював доброзичливу обстановку (Харчук, 2008).

У процесі роботи над темою самопідготовки і після її завершення майбутній кваліфікований робітник показує напрацьований матеріал. Форми демонстрації можуть бути різними:

- теоретичний, практичний чи методичний семінар;
- виступи на методичних об'єднаннях, методичних семінарах, педагогічних радах;
- тренінги, ділові ігри;
- майстер-класи;
- відкриті заняття, представницькі заходи тощо.

Останній етап роботи майбутнього кваліфікованого робітника – теоретичне осмислення, аналіз і узагальнення накопичених фактів. На ньому доцільно застосовувати принцип колективності: колективне обговорення прочитаної літератури з питань професійної компетентності, творчі звіти про хід роботи з самопідготовки на засіданнях методичних нарад, педагогічних рад, відвідування з наступним обговоренням відкритих занять з колегами по обраній проблемі й інші колективні форми роботи.

Наприкінці роботи майбутній кваліфікований робітник повинен обов'язково підвести результати своєї самостійної роботи, узагальнити спостереження, оформити результати. Головне – опис проведених робіт і встановлення фактів, їхній аналіз, теоретичне обґрунтування результатів, загальні висновки й визначення перспектив у роботі. На цьому етапі роботи потрібна організація гласності й наочності (Ягупов, 2012).

На результати самопідготовки позитивно впливає науково обґрунтоване планування. На жаль, все ще трапляються майбутні кваліфіковані робітники, які вважають самопідготовку своєю власною справою, до якої ніхто не має ніякого відношення, які висловлюють сумніви в доцільності планування самопідготовки. Нерідко план самопідготовки складається не для власного використання, а для викладацького складу освітнього закладу, тому в ньому написано одне, а фактично людина працює над іншими проблемами. Можна зустріти в колективі і плани-близнюки, скопійовані один з одного. Спостерігається неузгодженість індивідуальних планів освіти з тими, що заплановані в колективних формах навчання, в яких бере участь майбутній кваліфікований робітник.

Досвід показує, що такий підхід допомагає не формально проектувати самоосвітню діяльність майбутнього кваліфікованого робітника, а з урахуванням його потреб та інтересів, передбачити заздалегідь питання для самостійної роботи, поєднати самопідготовку з участю майбутніх кваліфікованих робітників у колективних видах і формах навчання із використанням інноваційних технологій. Отже, головне завдання творчого індивідуального плану самопідготовки майбутнього кваліфікованого робітника – спонукати його до самоаналізу, рефлексії, допомогти визначити способи підвищення своєї майстерності, форми саморозвитку (Дякун, Федько, 2014).

Критерії оцінювання результатів самопідготовки:

1. Педагогічний (освітні програми і технології, рівень навченості кваліфікованих робітників).
2. Психологічний (рівень психофізіологічного комфорту, розвиненість професійних особистісних якостей).
3. Соціально-психологічний (характер взаємин між учасниками навчального процесу, розширення комунікативного простору).
4. Соціальний (рейтинг кваліфікованого робітника).
5. Науково-методичний (підвищення кваліфікації, авторські програми, впровадження інноваційних технологій навчання).

Показником ефективності самопідготовки є якість організованого викладацьким складом освітнього закладу навчання, навчально-методичного процесу та особисте самовдосконалення (Нечіпор, 2010).

Специфічною рисою самопідготовки майбутнього кваліфікованого робітника є те, що результатом його роботи виступає ефект знань, а не тільки власного самовдосконалення в особистісному й професійному планах.

Необхідно створити відповідні умови у освітньому закладі, стимулювати самоудосконалюючий процес, забезпечувати показ успіхів, розповсюджувати перспективний педагогічний досвід тощо, тобто здійснювати науково-методичний супровід самопідготовки (Ягупов, 2011).

Висновки. Безпека – одна із важливих умов існування людини. Для її забезпечення здійснюється цілий комплекс заходів, в тому числі проводиться навчання майбутніх кваліфікованих робітників.

Удосконалення системи професійного навчання здійснюється шляхом розвитку існуючих та впровадження нових напрямків освітньої діяльності освітніх закладів і установ.

Викладацьким складом приділяється постійна увага розвитку навчально-матеріальної бази, що позитивно відображається на результативності навчального процесу, на якості знань майбутніх кваліфікованих робітників. Процес навчання майбутніх кваліфікованих робітників будується на основі інноваційних технологій навчання. Мається на увазі впровадження нових підходів до структури та змісту навчального процесу, які забезпечують досягнення максимального результату, використання оптимального набору форм, методів, способів і засобів навчання.

Підсумкове тестування майбутніх кваліфікованих робітників за результатами пройдених тем з використанням інноваційних технологій навчання показало високий рівень засвоєння навчального матеріалу.

Тестовий контроль знань – це засіб об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей підготовки майбутніх кваліфікованих робітників, при якому рівень сформованості умінь встановлюється опосередковано за допомогою ситуаційних тестів.

Сам процес самопідготовки майбутніх кваліфікованих робітників має бути побудований таким чином, щоб здобувач освіти був активним його учасником, а викладацький склад, насамперед, помічником, організатором освітньої діяльності. Активна спільна діяльність викладачів і майбутніх кваліфікованих робітників, спрямована на досягнення спільної мети – розвитку їхньої професійної компетентності та професіоналізму.

ЛІТЕРАТУРА

- Дичківська, І. М. (2012). *Інноваційні педагогічні технології*: підручник. 2-ге вид., допов. Київ: Академвидав.
- Дьюї Джон. (2002). В кн. *Філософський енциклопедичний словник* (с. 180-181). Київ.
- Дякун, О., Федько, Г. (2014). *Формування навчально-пізнавальної компетентності учнів*

ПТНЗ. *Професійно-технічна освіта*, 9, 62-66.

- Закон України «Про професійно-технічну освіту». (2018). *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 32, 215. Взято з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80#Text>
- Нечіпор, С. (2010). Компетентнісний підхід до підготовки кваліфікованих робітників. *Професійно-технічна освіта*, 4, 27-30.
- Ничкало, Н. Г. (Уклад.). (2004). Концепція розвитку професійно-технічної (професійної) освіти в Україні. *Професійно-технічна освіта*, 3, 2-5.
- Про затвердження Положення про дистанційне навчання*: наказ МОН України № 466 від 25.04.2013. Взято з <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13>
- Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні*: розпорядження КМ України від 15 травня 2013 р. № 386-р. Взято з <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-%D1%80>
- Типові навчальні програми нормативних дисциплін цивільної безпеки та безпеки життєдіяльності*. (2011). Київ: Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України.
- Харчук, А. М. (2008). Атестація керівників професійно-технічних навчальних закладів як системний аналіз їх діяльності. В кн. В. О. Савчук (Ред.), *Модернізація професійно-технічної освіти Хмельниччини: проблеми теорії та практики*: науковий збірник (с. 219-242). Кам'янець-Подільський: Аксиома.
- Ягупов, В. В. (2012). Ключові компетентності: поняття, сутність, зміст, кваліфікація та вимоги до випускників професійно-технічної освіти. *Науковий вісник Ін-ту ПТО НАПН України*, 4, 12-19.
- Ягупов, В. В. (2011). Методологічні основи розуміння та обґрунтування понять «компетентність» і «компетенція» щодо професійної підготовки майбутніх фахівців. В кн. *Нові технології навчання*: науково-методичний збірник (Вип. 69, ч. 1, с. 23-29). Київ; Вінниця.
- Tuning, Educational Structures in Europe. Learning out comes. Competences. Methodology. 2001–2009*. Retrieved from [www. Relintdeusto /Tuning Project](http://www.relintdeusto.com/TuningProject/).

REFERENCES

- Dychkivska, I. M. (2012). *Innovatsiini pedahohichni tekhnolohii [Innovative pedagogical technologies]*: pidruchnyk. Kyiv: Akademvydav [in Ukrainian].
- Diui Dzhon [John Dewey]. (2002). In *Filosofskiy entsyklopedychnyi slovnyk [Philosophical encyclopedic dictionary]* (pp. 180-181). Kyiv [in Ukrainian].
- Diakun, O., & Fedo, H. (2014). Formuvannia navchalno-piznavalnoi kompetentnosti uchniv PTNZ [Formation of educational and cognitive competence of vocational training students]. *Profesiino-tekhnichna osvita [Vocational and technical education]*, 9, 62-66 [in Ukrainian].
- Kharchuk, A. M. (2008). Atestatsiia kerivnykiv profesiino-tekhnichnykh navchalnykh zakladiv yak systemnyi analiz yikh diialnosti [Certification of managers of vocational and technical educational institutions as a systematic analysis of their activities]. In V. O. Savchuk (Ed.), *Modernizatsiia profesiino-tekhnichnoi osvity Khmelnychchynu: problemy teorii ta praktyky [Modernization of vocational education in Khmelnytskyi: problems of theory and practice]*: naukovyi zbirnyk (pp. 219-242). Kam'ianets-Podilskyi: Aksioma [in Ukrainian].
- Nechipor, S. (2010). Kompetentnisnyi pidkhid do pidhotovky kvalifikovanykh robotnykiv [A competent approach to the training of skilled workers]. *Profesiino-tekhnichna osvita [Vocational and technical education]*, 4, 27-30 [in Ukrainian].
- Nychkalo, N. H. (Comp.). (2004). Kontseptsiia rozvytku profesiino-tekhnichnoi (profesiinoi) osvity v Ukraini [Concept of development of professional and technical (professional) education in Ukraine].

- education in Ukraine]. *Profesiino-tekhnichna osvita [Vocational and technical education]*, 3, 2-5 [in Ukrainian].
- Pro zatverdzhennia Polozhennia pro dystantsiine navchannia [On the approval of the Regulation on distance learning]: nakaz MON Ukrainy № 466 vid 25.04.2013.* Retrieved from <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13> [in Ukrainian].
- Pro skhvalennia Stratehii rozvytku informatsiinoho suspilstva v Ukraini [On the approval of the Information Society Development Strategy in Ukraine]: rozporiadzhennia KM Ukrainy vid 15 travnia 2013 r. № 386-r.* Retrieved from <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-%D1%80> [in Ukrainian].
- Tuning, Educational Structures in Europe. Learning out comes. Competences. Methodology. 2001–2009.* Retrieved from [www. Relintdeusto /Tuning Project](http://www.Relintdeusto/TuningProject).
- Typovi navchalni prohramy normatyvnykh dystsyplin tsyvilnoi bezpeky ta bezpeky zhyttiediialnosti [Typical educational programs of regulatory disciplines of civil safety and life safety].* (2011). Kyiv: Ministerstvo osvity i nauky, molodi ta sportu Ukrainy [in Ukrainian].
- Yahupov, V. V. (2012). Kliuchovi kompetentnosti: poniattia, sutnist, zmist, kvalifikatsiia ta vymohy do vypusknivkiv profesiino-tekhnichnoi osvity [Key competences: concepts, essence, content, qualifications and requirements for graduates of vocational education]. *Naukovyi visnyk In-tu PTO NAPN Ukrainy [Scientific Bulletin of the Institute of Vocational Training of the National Academy of Sciences of Ukraine]*, 4, 12-19 [in Ukrainian].
- Yahupov, V. V. (2011). Metodolohichni osnovy rozuminnia ta obgruntuvannia poniat «kompetentnist» i «kompetentsiia» shchodo profesiinoi pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv [Methodological bases for understanding and substantiating the concepts of "competence" and "competence" in relation to the professional training of future specialists]. In *Novi tekhnolohii navchannia [New learning technologies]: naukovo-metodychnyi zbirnyk* (Is. 69, p. 1, pp. 23-29). Kyiv; Vinnytsia [in Ukrainian].
- Zakon Ukrainy «Pro profesiino-tekhnichnu osvitu» [Law of Ukraine "On Vocational and Technical Education"]. (2018). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR) [Information of the Verkhovna Rada of Ukraine (VVR)]*, 32, 215. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80#Text> [in Ukrainian].

**SELF-TRAINING OF FUTURE SKILLED WORKERS USING INNOVATIVE
LEARNING TECHNOLOGIES IN THE EDUCATIONAL PROCESS**

Leonid Golovach,

graduate student;

Poltava National Pedagogical University named after V.G. Korolenko
the head of the educational center ARZ JV State Emergency Service of Ukraine
in Poltava region

The article considers the importance and methods of self-training in the educational process of future skilled workers, emphasizing the importance of using innovative learning technologies, developing personal thinking and the ability to innovatively apply knowledge in practical activities. Modern approaches to self-training in the educational process of educational institutions are analyzed, including the use of active and interactive methods of self-development, the involvement of future qualified workers in the self-improvement of professional skills. The key role of the implementation of self-training in the educational process of training future qualified workers is emphasized, the importance of this aspect for the development of professional competences in the information and technological environment is emphasized. The role of active and interactive learning methods in attracting students to a deep understanding of self-development and practical application of knowledge in professional activities is determined. The importance of self-training for the development of professional skills and abilities, which determines the preparation of future qualified workers for independent work, is clarified. The need to provide access to modern resources and improve the qualifications of future skilled workers for the effective implementation of self-improvement in the educational process is emphasized. A comprehensive approach to reforming educational programs and teaching methods is proposed, which is crucial for the formation of highly qualified future skilled workers ready for innovative learning technologies. Such systematic training for self-development will contribute to the formation of professional competence in future qualified workers with the use of innovative technologies. A conclusion was made about the need for self-training in the educational process to ensure a high level of preparedness of future qualified workers, given the dynamically changing requirements of the modern educational environment.

Keywords: *self-training, future skilled workers, innovative learning technologies, professional competence, educational process.*

Надійшла до редакції 17.12.2023 р.